

Kompostárna Pooslaví Nová Ves – 45/2016

Družstvo Pooslaví Nová Ves hospodaří na výměře 1709 ha půdy, z toho je 1580 ha orná půda.

Obhospodařované pozemky se rozkládají v západní části okresu Brno-venkov na katastru obcí Nová Ves, Biskoupky, Čučice, Ketkovice, Padochov a měst Oslavany a Ivančice, v oblasti povodí řeky Oslavy, dílčího povodí řeky Jihlavy. V současnosti družstvo pěstuje pšenici, ječmen, kukuřici, řepku olejku, hrách a vojtěšku. Družstvo chová 350 dojnic holštýnského plemene.

Družstvo Pooslaví Nová Ves vybudovalo v roce 2014 zařízení pro zpracování biologicky rozložitelných surovin – kompostárnu, ve které je zpracovávána veškerá zbytková zemědělská biomasa vznikající při provozování uvedených činností. Vedle toho přijímá kompostárna vytríděné BRKO z okolních obcí Ivančice, Oslavany, Moravské Bránice, Nové Bránice, Mělčany, Ketkovice a Čučice.

Celková cena tohoto díla dosáhla 10 474 999 Kč, a to včetně projektové dokumentace, zápachové studie, autorského a technického dozoru, ceny služby za administrativu projektu. Neuznatelné náklady projektu činily 1 415 233 Kč, což je částka, k níž se ne-

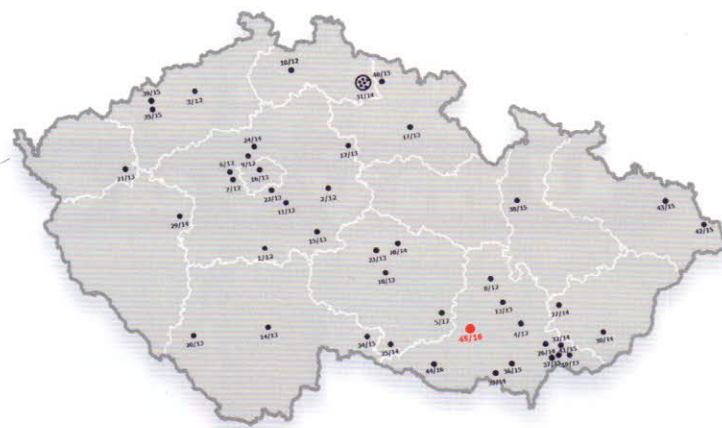
vztahovaly dotace a družstvo ji plně krylo ze svého rozpočtu. Uznatelné náklady projektu činily 9 059 766 Kč.

Zpracovávané suroviny

- 1) Zemědělská zbytková biomasa – hnůj, staré seno, sláma, senáže, odpady z destilace lihovin;
- 2) Čisté bioodpady (vytríděné BRKO) – bez papírů, kamení, kovů, plastů apod.

Jde o následující odpady:

- zelený odpad ze zahrad – posečená tráva, drny, spadané ovoce, plevel, zvadlé květiny, zemina z květináčů;
 - zelený odpad z údržby veřejných ploch – posečená tráva, listí, větve, ořez z keřů a stromů, kůra ze stromů.
- Občané přilehlých obcí mohou svůj



bioodpadů ukládat na kompostárnu zdarma;

- 3) Kaly z odpadních vod;
- 4) Separát – zfermentovaný tuhý zbytek z anaerobního zpracování.

Kompostovací plocha

Celá plocha, určená pro kompostování a pro manipulaci se surovinami, je umístěna v zemědělském areálu a je oplocená. Plocha má betonový povrch, je vodohospodářsky zabezpečená, po delších stranách plochy jsou betonové mantinely, vysoké asi 2 m.

Kompostovací plocha má rozměry (20 x 60) m, tzn. 1200 m².

Srážková voda společně s výluhy z kompostovaných surovin je svedena pomocí žlábků, umístěného po celém obvodu kompostovací plochy, do kruhové záchytné jímky umístěné pod úroveň povrchu o celkovém objemu 32 m³. Jímka je umístěna hned vedle kompostovací plochy. Kapalina zachycená v jímce je využívána pro regulaci vlhkosti kompostovaných surovin z důvodu optimalizace průběhu kompostovacího procesu.





Vlastník a provozovatel		Pooslaví Nová Ves, družstvo			
Sídlo	kraj	Jihomoravský			
	okres	Brno-venkov			
	kontakty	Leoš Chalupa, agronom; tel.: 739 588 366; e-mail: chalupa@pooslavi.cz			
	adresa kompostárny	POOSLAVÍ Nová Ves, družstvo Letkovská ulice, 664 12 Oslavany			
Kapacita kompostárny projektovaná (t/rok)	2 000				
Skutečně zpracovaná biomasa (t/rok)	1 800				
Kapacita svozového území	počet obyvatel	20 000			
	zeleň (ha)	10			
	území obce	neuveďeno			
SoBz BRO z regionu	Ivančicko				
Druh zpracovávaných surovin	zemědělská zbytková biomasa	vytříděné BRKO	dřevní odpad – štěpky, větve, piliny, odřezky, kůra	kaly z odpadních vod	separát
	bez poplatku				
Cena za uložení surovin bez DPH (Kč/m ³)	bez poplatku				
Druh výrobku	kompost				
Množství vyrobeného kompostu (t/rok)	1 200				
Cena výrobku bez DPH (Kč/m ³)	není stanovena, jen pro vlastní potřebu				
Množství kompostu dodaného na zemědělskou půdu (t/rok)	1 200				
Registrace kompostu dle zák. č. 156/1998 So., o hnojivech	NE				
Financování investice kompostárny	celkové uznatelné náklady 10 474 999 Kč, z toho příspěvek: EU – 6 493 115 Kč SFZP ČR – 245 404 Kč POOSLAVÍ, družstvo – 3 736 480 Kč				
Technologie kompostárny	kompostování v pásových hromadách na volně vodohospodářsky zabezpečené ploše				



Jemná dezintegrace – štěpkovač GALAXI M150 poháněný traktorem (výkonost 2 m³/h)



Energetický prostředek – kolový traktor New Holland T7.270 s výkonem motoru 160 kW a předním adaptérem



Manipulace se surovinami – manipulátor Manitou 634 s čelní lopatou širokou 2,5 m



Překopávání kompostu – překopávač kompostu IWK Maschinenbau, GmbH AK 3300 poháněný vývodovým hřídelem traktoru, pracovní prostor má rozměry 3,3 x 1,7 m



Technologie kompostování

Pro zpracování biologicky rozložitelných surovin je využívána technologie kompostování v pásových hromadách na vodohospodářsky zajištěné ploše. Jde o klasický způsob kompostování, kdy zpracovávané suroviny jsou zakládány postupně do jednotlivých pásových hromad podle ověřené skladby zakládáných surovin.

Zpracovatelský cyklus prováděný u jednotlivých hromad je složen z následujících technologických operací:



Kompostovací plocha – nově vybudovaná vodohospodářsky zajištěná betonová plocha s betonovými mantinely po delších stranách vysokými zhruba 2 m a se svodem do záchytné jímky. Kompostovací plocha má rozměry 20 x 60 m (1200 m²)



Záchytná jímka je umístěna v bezprostřední blízkosti kompostovací plochy pod úrovní povrchu s následujícími parametry: vnější průměr jímky – 7,6 m; max. hladina kapaliny nade dnem – 3,4 m; hloubka pod okolním terénem – 5,55 m; skladovací kapacita – 130,78 m³



Evidenci přijímaných surovin – silniční mostová váha GRAVEX Steel. Nájezdová váha je nad úrovní vozovky (váživost do 60 000 kg s přesností ± 10 kg)

- provedení jemné dezintegrace štěpkovačem GALAXI M150 agregovaným s kolovým traktorem New Holland T7.270 u surovin, které nejdou zakládat přímo do pásových skladby pomocí čelní lopaty manipulátoru typ Manitou 634;
- založení zpracovávaných surovin do pásové hromady, popř. hromady podle receptury optimální surovinové skladby pomocí čelní lopaty manipulátoru typ Manitou 634;
- provedení první překopávky (homogenizační) přípojitelným překopávačem kompostu AK 3300;
- monitorování průběhu kompostovacího procesu pomocí zapichovacího tyčového teploměru s vizuálním odpočtem a ručním zápisem (naměřené

hodnoty teplot slouží zejména pro optimalizaci řízení kompostovacího procesu, popř. k archivaci průběhu kompostovacího procesu);

- na základě monitorování realizace technologických překopávek s případným zavlažením kapalinou ze záchytné jímky;
- proces dozrávání kompostu;
- expedice vyrobeného volně loženého netříděného kompostu, popř. jeho skladování na nezabezpečené ploše v místě jeho dalšího využití.

Produkt kompostárny

Produkt kompostárny je kompost požadovaných jakostních zna-

ků. Vzhledem k tomu, že na realizaci kompostárny byly získány finanční prostředky z veřejných zdrojů, nelze s vyrobeným kompostem obchodovat. Proto je veškerá produkce kompostu využívána družstvem Pooslaví Nová Ves pro aplikaci na obhospodařovanou zemědělskou půdu.

Provoz kompostárny

Provoz kompostárny v Nové Vsi zajišťuje celoročně jeden pracovník, který přijímá dovážené bioodpady, vede provozní evidenci, vykonává práce související s kompostováním (drcení, míchání, zakládání, překopávání, prosévání atd.) a expeduje vyrobený kompost.

Náklady na provoz kompostárny včetně mzdových jsou zhruba 100 000 Kč měsíčně.

Provozní doba kompostárny pro veřejnost: pondělí–pátek 9.00–13.00

Informace, publikované v tomto článku, byly získány díky finanční podpoře MZe ČR v rámci institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj VÚZT, v. v. i., RO0614.

Ing. Petr Pliva, CSc.,
Výzkumný ústav zemědělské
techniky, v. v. i.,
Praha

Počet Zelených firem loni v Česku vzrostl

O třináct procent za rok vzrostl podle aktuálních statistik počet českých firem, které se hlásí k projektu Zelená firma. Od jeho spuštění se tak do třídění a ekologické likvidace elektroodpadu z provozů a kanceláří zapojily již téměř dva tisíce podniků. Ty přitom vytrídí až trojnásobné množství elektroodpadu, než je republikový průměr.

Každý občan České republiky vytrídí v průměru přibližně pět kilogramů elektroodpadu za rok. Aktuální statistiky ovšem ukazují, že zaměstnanci podniků zapojených do projektu Zelená firma třídí až trojnásobek republikového průměru. „Díky třídění a ekologické likvidaci elektroodpadu jsme v letošním roce v rámci projektu Zelená firma ušetřili téměř sedm set šedesát tun oxidu uhličitého. To je přibližně stejné množství CO₂, jaké by do vzduchu vypustilo letadlo, které by oblétko Země sto osmáctkrát dokola,“ uvedl David Vandrovec, ředitel skupiny REMA, která projekt Zelená firma organizuje.

Odborníci se shodují, že stále více českých podniků zařazuje šetrnější pří-

stup k životnímu prostředí do svých firemních hodnot a zaměstnanec vede k ekologicky odpovědnějšímu chování. Podle organizátorů akce došlo v posledních letech především k zásadní změně vnímání ekologie. Zatímco před pár lety ještě vedení podniků řešilo zejména splnění povinného minima stanoveného zákonem a možnost ušetřit na nákladech, dnes je ekologicky odpovědné zacházení s odpadem vnímáno jako jeden ze zásadních ukazatelů úspěšnosti firmy.

Stále více tuzemských firem proto kromě svozu a likvidace firemního elektroodpadu využívá i možnosti zorganizovat likvidaci vysloužilé elektroniky a baterií pro své zaměstnance. „Letos jsme dosáhli historicky nejlepších vý-

sledků v oblasti velkých sběrových akcí, v rámci kterých mohou zaměstnanci do zaměstnání přivést i velké spotřebiče, jako jsou ledničky či televize. My je poté odvezeme a ekologicky zrecyklujeme,“ popsal způsob fungování sběrových akcí David Vandrovec ze skupiny REMA, která se zabývá zpětným odběrem vysloužilých elektrospotřebičů, baterií a akumulátorů. Podle něj tyto akce zaměstnanci obzvláště vítají. Především proto, že nemusí složitě řešit, co s rozbitými a nepoužívanými spotřebiči zabírajícími místo v domácnosti. Nejlepšího výsledku v rámci vyhlášení velké sběrové akce letos dosáhla společnost, která nasbírala více než 18 kilogramů vysloužilých elektrozařízení na jednoho zaměstnance.

O projektu Zelená firma

Projekt Zelená firma byl spuštěn v roce 2008 a je zaměřen na sběr firemních vysloužilých elektrozařízení a baterií. Spolupracující podniky si mohou zdarma objednat svoz odpadu přímo v místě jeho vzniku, a usnadnit tak recyklaci a ekologické zacházení s elektronikou. Projekt je podpořen distribucí osvětlových materiálů, zaměřených na ekologické zacházení s odpady. Ve větších firmách jsou také pořádány ekologické workshopy. Veřejnost se s projektem může seznámit také na seminářích, které řeší problematiku odpadového hospodářství a upozorňují na novinky z oblasti trvale udržitelného rozvoje.

(red)